

Polacy przekazali dowodzenie SNMCMG1

W środę, 12 stycznia, komandor porucznik Michał Dziugan przekazał dowodzenie Stałym Zespołem Sił Obrony Przeciwminowej NATO Grupa 1 oficerowi estońskiej Marynarki Wojennej. Tym samym zakończył się aktywny udział polskich marynarzy w misji PKW Morze Północne. Ceremonia przekazania obowiązków odbyła się w stolicy Estonii, Tallinie.

Po raz czwarty w historii oficerowi Polskiej Marynarki Wojennej powierzono dowodzenie jednym z czterech zespołów okrętów Sojuszu Północnoatlantyckiego, utrzymywanych na morzu w stałej rotacyjnej służbie. Komandor porucznik Michał Dziugan od 2 października 2021 roku stał na czele pierwszej z grup przeciwminowych NATO i wraz z międzynarodowym sztabem przez ostatnie miesiące kierował działaniami okrętów tzw. "Tarczy Przeciwminowej" Sojuszu. Trzon sztabu stanowili oficerowie i podoficerowie wydzieleni z jednostek 8 Flotylli Obrony Wybrzeża wspierani przez oficerów z Bułgarii, Estonii i Norwegii. Uroczystość zdania obowiązków odbyła się w Tallinie, w Estonii. Obowiązki dowódcy zespołu przejął estoński oficer - komandor porucznik Ott Laanemets, który wraz ze swoim sztabem będzie dowodził SNMCMG1 z pokładu łotewskiego okrętu flagowego LVNS "Virsaitis".

Polscy marynarze zostali zaokrętowani na pokładzie niemieckiego okrętu flagowego FGS „Elbe”. Tam sformowali Polski Kontyngent Wojskowy Morze Północne, którego zadaniem było dowodzenie Stałym Zespołem Sił Obrony Przeciwminowej NATO Grupa 1 (ang. Standing NATO Mine Countermeasures Group 1, SNMCMG1). Po raz pierwszy w historii polski sztab kierował działalnością NATO-wskiego zespołu z pokładu niemieckiego okrętu. W trakcie misji pod polskim dowództwem oprócz okrętu flagowego FGS „Elbe” operowały rotacyjnie niszczyciele min z Belgii BNS „Primula”, Holandii HNLMS „Vlaardingen”, Łotwy LVNS „Talivaldis”, Niemiec FGS „Homburg” i „Bad Bevensen” oraz Norwegii HNoMS „Olav Tryggvason”, a także dwa niemieckie drony typu Seehund.

Głównym zadaniem okrętów Stałego Zespołu Sił Obrony Przeciwminowej NATO, na czele którego stali Polacy jest zapewnienie bezpieczeństwa żeglugi na morskich szlakach komunikacyjnych poprzez poszukiwanie, wykrywanie i niszczenie niebezpiecznych obiektów podwodnych stanowiących powojenne pozostałości. Ważnym aspektem misji była również demonstracja i akcentowanie obecności Sojuszu w regionach kluczowych dla wspólnego bezpieczeństwa poprzez tzw. prezentację bandery, czyli wizyty w portach zarówno sojuszniczych, jak i krajów partnerskich spoza NATO. W trakcie misji międzynarodowy zespół odwiedził łącznie 14 portów w 10 różnych krajach. Okręty trzykrotnie wizytowały także Polskę, zawijając do portów w Świnoujściu, Szczecinie i Gdyni.

Działalność PKW Morze Północne rozpoczęła się 17 września 2021 zanim jeszcze doszło do objęcia dowodzenia nad SNMCMG1 przez polski sztab. Przez pierwsze dwa tygodnie na pokładzie FGS „Elbe”

marynarze ściśle współpracowali ze sztabem składającym się z żołnierzy amerykańskich, podczas jednego z największych ćwiczeń morskich NATO pk. Joint Warrior/DynamicMariner '21, które odbywało się na Atlantyku w północnych rejonach Wielkiej Brytanii. Był to czas kiedy polski sztab przygotowywał się do płynnego przejęcia obowiązków po poprzednikach. Uroczystość przejęcia dowodzenia nad Zespołem z rąk Amerykanów miała miejsce 2 października 2021 r. w Belfaście, w Irlandii Północnej. Już niespełna dwa tygodnie po objęciu obowiązków zrealizowano pierwszą bojową operację. Okręty zespołu wzięły udział w operacji usuwania niewybuchów z okresu II wojny światowej zalegających na dnie Morza Północnego. Operacja pod nazwą Beneficial Cooperation prowadzona była na wodach terytorialnych Holandii i Belgii. Na początku listopada przeprowadzono wspólne manewry z polską Marynarką Wojenną w ramach drugiej edycji operacji morskiej pod kryptonimem Solidarna Belona. W tym czasie zespół zrealizował operację przeszukania toru podejściowego do portu w Świnoujściu tzw. HODOPS (ang. Historical Ordnance Disposal), jak również szereg epizodów szkoleniowych z jednostkami świnoujskiej 8 Flotylli Obrony Wybrzeża. W ramach integracji sił morskich i lądowych Sojuszu zorganizowano wspólne ćwiczenia z saperami wielonarodowej Batalionowej Grupy Bojowej NATO stacjonującej na Litwie podczas postoju okrętów SNMCMG1 w porcie Kłajpeda. Ponadto w trakcie trwania misji Sztab organizował m.in. ćwiczenia mające na celu utrzymanie wysokiego poziomu wyszkolenia zespołu i zdolności do natychmiastowego reagowania oraz działania. Prowadzono treningi wewnątrz zespołu oraz ćwiczenia dwustronne z siłami morskimi państw na których akwenach przyszło zespołowi operować.

Łącznie na pokładzie okrętu dowodzenia obsada PKW pokonała blisko 7000 mil morskich operując w północnej części Atlantyku oraz na Morzu Północnym i Morzu Bałtyckim.

Stały Zespół Sił Obrony Przeciwminowej NATO Grupa 1 (ang. Standing NATO Mine Countermeasures Group 1, SNMCMG1) to najstarszy z czterech natowskich zespołów okrętowych, stale operujących na morskich akwenach Europy.

Tekst: kmdr ppor. Grzegorz Lewandowski, Oficer Prasowy, Stały Zespół Sił Obrony Przeciwminowej NATO Grupa 1

Zdjęcia: Estonian Defense Forces

